

Tweemaandelijks blad van de Protestantse Kerk Brussel en de Bethlehemkerk Anderlecht

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Protestantse Kerkbrief

jaargang 34 • nummer 6 • december 2022 - januari 2023

AFGIFTEKANTOOR:
BRUSSEL DE BROUCKERE
ERKENNINGSNUMMER: P 910493
TWEEMAANDELIJKS

Protestantse Kerk Brussel
Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
www.protestantsekerkbrussel.be

In memoriam

Kerstconcerten

Nooit te oud

Inhoud

Meditatie	3
Bij de kerkdiensten	4
• Bethlehemkerk	5
Kerkenraad & Diaconie	5
• Verjaardagen	6
Gemeentenieuws	7
• In memoriam	7
• Kerstbakjes maken	8
Bijeen	9
• Kerstconcert PKB	9
• Nieuwjaarsrecepties	9
• Bijbelkring	9
• 18+ lunches	10
• Wijkbijeenkomsten	10
• Gebedsweek v.d. Eenheid	10
VPKB	11
• Synode beslissingen	11
Ingezonden	13
Kinderpagina	15

Colofon

De Protestantse Kerkbrief is het blad van de Protestantse Kerk Brussel en de Bethlehemkerk Anderlecht.

Redactie

ds. Douwe Boelens, Antoinette Panhuis,
Hilde Van Hoorick

E-mailadres

kerkbief@gmail.com

Druk en lay-out

Drukkerij Colson, Aalst

Agenda

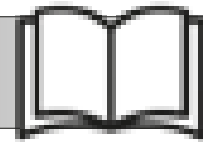
Afbeelding voorpagina:

Gerrit van Honthorst 17de eeuwse schilder,
Utrecht. "Komt verwondert u hier mensen!"

Agenda

Zondag 4 december	Jeugdkerk PKB
	Overijse: oecumenische dienst
	Bethlehemkerk: kerstmarkt en concert
Maandag 5 december	Bijbelkring Wemmel
Zondag 11 december	18+ Lunch
Dinsdag 13 december	Kerstconcert in de PKB
Donderdag 15 december	Kerstbakjes maken
Zondag 18 december	Jeugdkerk
Zaterdag 7 januari	Nieuwjaarsreceptie
	Tervuren
Zondag 8 januari	Nieuwjaarsreceptie Kerk
	Jeugdkerk
Dinsdag 17 januari	Oecumenische dienst
	Vosseme
Zondag 22 januari	18+ Lunch
Zondag 29 januari	Jeugdkerk
In januari	Wijkbijeenkomsten

De redactie behoudt zich het recht voor om een ingezonden artikel in te korten, redactioneel te bewerken of niet te publiceren. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl. Reacties zijn altijd welkom!

Er zijn genoeg redenen te bedenken waarom de zwangerschap van Maria in het verhaal uit Lucas 1 een moeilijk begin heeft.

In het verhaal zegt of zingt ze later tijdens haar zwangerschap: *“Alle geslachten zullen mij voortaan gelukkig prijzen, ja, grote dingen heeft de Machtige voor mij gedaan...”*; ze heeft zich dan verzoend met de grote taak die het dragen van dit bijzondere kind voor haar moet zijn geweest. Er klinkt dan blijdschap en dankbaarheid uit haar woorden: *“Mijn hart prijst en looft de Heer, mijn hart juicht om God, mijn Redder.”* Maar volgens het verhaal zouden die woorden pas in een latere ontmoeting opklinken. Niet meteen.

Misschien heeft ze de vriendschap en de aanwezigheid van haar oudere familielid, Elisabet, nodig gehad om de situatie waarin ze beland is, opnieuw en anders te leren verstaan. Misschien is er door Elisabet een omslag in haar beleving gekomen – en heeft ze haar kindje dan toch opgevat als een geschenk. Het is Elisabet, die haar een ‘gezegende’ noemt: de *“meest gezegende van alle vrouwen”* nog wel. In het begin zijn er vooral de gevoelens van schrik, angst, onzekerheid. Ze wordt een ‘meisje’ genoemd, een jongvolwassene die zich nog voorbereidt op haar volwassen leven. Er is een man in haar leven, die ooit haar echtgenoot zal worden, een zekere Jozef. Samen zouden ze waarschijnlijk tijd nodig gehad hebben, om stapje voor stapje hun gezamenlijke reis door het leven aan te vangen, om als geliefden naar elkaar toe te groeien, om te leren zich geheel aan elkaar toe te vertrouwen. Wat zouden ze gezegend geweest zijn, als die tijd hun vergund was!

In het verhaal is dat niet het geval. Er verschijnt iemand, een door God gezondene, met een boodschap die geen rekening houdt met de ontwikkelingsfase en de behoeftes van een jong meisje en van de jongeman die voorbestemd is om haar echtgenoot te

Illustratie: Bijbel Basics

worden. De boodschap van die vreemdeling heeft alle verwachtingen van hun jongvolwassenheid ernstig verstoord.

Zwanger zal ze worden, en nog wel op korte termijn. Een kind zal ze dragen, nog voor hun huwelijk zal zijn voltrokken. Ze zal, tegen al hun bedoelingen in, het gespreksonderwerp worden in de omgeving, Nazaret, waar ze vandaan komen. Natuurlijk dat ze geschokt is!

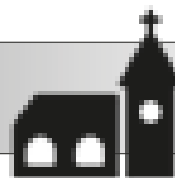
In de moeilijke situatie waarover het verhaal ons vertelt, is bij Maria het licht doorgebroken. Zij heeft zichzelf uiteindelijk als een dienaar opgevat – niet langer als een dienaar van mensen, maar als een dienaar van Israëls God. Die keuze had ze zelf gemaakt: *“De Heer wil ik dienen; laat er met mij gebeuren wat u hebt gezegd!”* Zij noemt zich in haar lied *“zijn minste dienaar”* – als één van *“de geringen die God aanzien geeft.”*

Ook veel van ons gaan deze Adventstijd met een bang hart in. We hebben daar goede redenen voor. In het Oosten van Europa woedt een oorlog, die voorlopig niet voorbij lijkt te zijn. Die oorlog lijkt steeds meer invloed op onze eigen leefomstandigheden te hebben. Zouden we die oorlog echt buiten onze deuren kunnen houden? Niemand van ons die het antwoord weet. Onze angsten en onzekerheden zijn alleszins terecht.

Laten we ons, net als Maria in Lucas 1, in de dienst van de Heer stellen, wat ons ook te wachten staat... Laten we onder alle omstandigheden ons vertrouwen stellen op de machtige, *“die zich het lot van zijn dienars aantrekt, zoals Hij het onze voorouders heeft beloofd.”* Laten we juist in deze tijd van oorlogsdreiging dragers van vrede en verzoening zijn!

In die geest mag ik u namens de kerkenraden van de Protestantse Kerken in en om Brussel een *Vreugdevol Kerstfeest* toewensen in blijde verwachting van de Heer in wiens dienst wij staan.

ds. Douwe Boelens

Zondag 4 december

2de zondag van Advent

Jeugdkerk

Voorganger	ds. Edwin Delen
Ambtsdrager	Paola Vitulano
Organist	Felix Snyers
Gemeentelid	Frits Bastiaens
Collectes	Kerk & Wereld/Kerk

Oecumenische dienst in Overijse

Zondag 11 december

3de zondag van Advent

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Eugène Kitoko
Organist	Raymond Auquier
Gemeentelid	Rob van Drimmelen
Collectes	Diaconie/Kerk

Zondag 18 december

4de zondag van Advent

Viering Heilig Avondmaal

Jeugdkerk

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Lex Buddingh
Organist	Anna Rusakova
Gemeentelid	J.K. van der Meer??
Collectes	VPKB/Kerk

Zondag 25 december

Kerstdag

oorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Anita Bultena
Organist	Raymond Auquier
Gemeentelid	Greet Heslinga
Collectes	Ik help een kind/Kerk

Zondag 1 januari

Voorganger	NN
Ambtsdrager	Jart Voortman
Organist	Felix Snyers
Gemeentelid	Frits Bastiaens
Collectes	Kerk en Wereld/Kerk

Zondag 8 januari

Viering Heilig Avondmaal

Jeugdkerk

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Paola Vitulano
Organist	Raymond Auquier
Gemeentelid	Rob van Drimmelen
Collectes	Diaconie/Kerk

Zondag 15 januari

start 'Gebedsweek voor de Eenheid'

Voorganger	NN
Ambtsdrager	Eugène Kitoko
Organist	Anna Rusakova
Gemeentelid	J.K. van der Meer
Collectes	Prot. Sociaal Centrum/Kerk

Zondag 22 januari

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Anita Bultena
Organist	Raymond Auquier
Gemeentelid	Greet Heslinga
Collectes	Leprazending/Kerk

Zondag 29 januari

Jeugdkerk

Voorganger	NN
Ambtsdrager	Lex Buddingh
Organist	Anne-Theo Seinen
Gemeentelid	Frits Bastiaens
Collectes	Diaconie/Kerk

Zondag 5 februari

Voorganger	ds. Douwe Boelens
Ambtsdrager	Jart Voortman
Organist	Felix Snyers
Gemeentelid	Rob van Drimmelen
Collectes	VPKB/Kerk

WOTO

Op 4 december om 10 u is er weer een oecumenische dienst in de Zavelenborre-kapel.

Adres: Frans Verbeekstraat 158, 3090 Overijse.

Inlichtingen bij Rob van Drimmelen, 02 660 98 34.

Jeugdkerk

De voorziene data zijn 4 december en 18 december;
8 en 29 januari
We houden jullie op de hoogte!

Jart Voortman

Bethlehemkerk

Op zondag 4 december om 16 uur, organiseert de Bethlehemkerk een concert in de St Annakapel in Itterbeek. Gaudeamus treedt op met solisten. In de parochie zaal is er een kerstmarkt. Allen heel hartelijk welkom!

Johanna Jonkman

ADVENTSCONCERT

Met werken van o.a. J.S. Bach en Vaughan Williams.
Aansluitend samenzang.

Met medewerking van:
Vocaal Ensemble Gaudeamus o.l.v. Philips Pieters
Anna Rusakova, piano/orgel
Cappella Conventi
Anahit Ginosyan, sopraan — Amaury Lacaille, tenor
Katagan Zhumagulov, bas

zondag 4 december 2022 om 16 uur
Sint-Annakapel
Herdebeekstraat 176, 1701 Itterbeek
Toegang - vrije gift na afloop

Uit de Kerkenraad PKB

De Kerkenraad kwam samen op 8 september, 3 oktober en 8 november.

Er werd teruggeblikt en vooruit gekeken. Er was tevredenheid over de manier waarop de afgelopen zomer georganiseerd kon worden tijdens het studieverlof van onze predikant. Met veel dank aan zijn ABL collega's Harry Sinnaghel, Heleen Ransijn en Ernst Veen voor hun bereidheid zich beschikbaar te houden voor crisispastoraat.

Zorgen om verschillende gemeenteleden waren er vooraf zeker, maar gelukkig is hun gezondheidssituatie stabiel gebleven of zelfs wat verbeterd. Vele gemeenteleden keken nog meer dan in andere maanden om naar elkaar en bleven onderling in contact om hun (on)beschikbaarheden af te stemmen, dat was mooi om te zien en te lezen.

In iedere vergadering komen (de opvallende punten uit) de **kerkdiensten** van de afgelopen periode aan de orde, zowel de positieve ervaringen als de aandachtspunten. In het

algemeen kan op dat punt gesteld worden, dat streaming van de diensten als een toegevoegde waarde wordt gezien en dit niet alleen voor de wat oudere populatie die minder mobiel is. Ook jongere mensen biedt het de flexibiliteit om een moment van rust en bezinning te nemen zonder de verplaatsing naar onze kerk te moeten maken. Het bovenstaande is – naast andere oorzaken – mede de reden van het verminderde aantal kerkgangers, een bezorgdheid die de Kerkenraad als geheel deelt. Een hogere opkomst geeft nog meer een gevoel van samenzijn en maakt het zingen aangenamer (en makkelijker).

Op 13 november werden de schouders gezet onder een **“Kerkkriebels light”** versie. Afgaand op de reacties van de ruim 50 aanwezigen kon zowel het programma, het eten als de sfeer wel gesmaakt worden. Hartelijk dank aan Gertjan Bikker voor de fijne dienst en aan Julianna en haar vriend voor de aanstekelijke dansinitiatie!

Vanuit de **beroepingscommissie** kan gemeld worden dat het aantal sollicitaties bemoedigend was, er is er zelfs één meer dan bij de vorige procedure en het zijn heel diverse en interessante profielen. Met alle kandidaten vond online een kennismaking plaats, verschillende kandidaten kwamen vervolgens naar Brussel voor een uitgebreider gesprek. De hoop en verwachting is dat er voor het eind van het jaar duidelijkheid komt.

“Last but not least” is het mijn plicht u te laten weten dat de laatste **Kerkbrief** in de huidige vorm voor u ligt. Als eerste wil ik namens de Kerkenraad Antoinette Panhuis hartelijk bedanken voor de vele tijd en energie die zij de afgelopen jaren gestoken heeft in het coördineren van de voorbereidingen, het schrijven van artikelen, de opmaak van “ons blad” en de afstemming met de drukker. Daarnaast zijn we de volledige redactie erkentelijk voor hun inspanningen evenals iedereen die op regelmatige basis of incidenteel een stuk(je) schreef.

Daarop meteen aansluitend, die artikelen zijn nog altijd welkom. Na het onderwerp verschillende keren besproken te hebben, heeft de Kerkenraad het besluit genomen dat de **Kerk-Info vanaf 2023** één keer per maand zal uitkomen als Kerkbrief (-Info). Dit is de elektronische versie waar we inmiddels aan gewend zijn. Zij die de Kerk-Info nu reeds op papier toegestuurd krijgen zullen die blijven ontvangen. Mocht u niet meer in staat zijn de informatie digitaal te lezen en geen gelegenheid hebben die af (te laten) drukken dan kunt u dat laten weten aan het Kerkelijk Bureau.

Rest mij u, namens de Kerkenraad, alvast een gezegend Kerstfeest en een prettig eindejaar toe te wensen.

Lex Buddingh, scriba PKB

Eindejaarsactie Diaconie

Zoals gebruikelijk vragen wij aan het einde van het jaar uw steun voor het werk van de diaconie.

Het afgelopen jaar is er een financiële actie geweest voor Oekraïne en er was financiële ondersteuning voor mensen in nood.

Het schrijven voor politieke gevangenen (Amnesty International) werd dit jaar door de diaconie georganiseerd. Het is spijtig dat we door andere bezigheden als kerk niet toegekomen zijn aan een kleine bijdrage, in wat voor vorm dan ook, in de opvangcrisis. We mogen niet vergeten dat er vele vluchtelingen hier aankomen en geen dak boven hun hoofd hebben!

Voor de veertigdagentijd van 2023 plannen wij een actie voor het werk van het gevangenispastoraat. Daarover zullen uiteraard nog mededelingen worden gedaan.

Tenslotte heeft op verzoek van het Dagelijks Bestuur een kleine aanpassing plaatsgevonden in het jaarlijkse collecterooster.

De diaconie bezint zich deze maand november over een adventsproject.

Gelukkig is er over het afgelopen jaar geen tekort. Uw bescheiden bijdrage voor de diaconie blijft evenwel welkom.

Het rekeningnummer van de diaconie van de Protestantse Kerk van Brussel is: BE42 7350 3273 4454.

Voor Protestantse Solidariteit en het Protestants Sociaal Centrum zijn de giften fiscaal aftrekbaar. Daarvoor vermelden wij nog apart hun bankrekeningnummers.

Protestants Sociaal Centrum: BE77 4245 5403 7142

Protestantse Solidariteit: BE37 0680 6690 1028

een hartelijke groet, Jart Voortman

Verjaardagen 75-Plussers

PKB 75-plus

Januari 2023

3/1 Berry de Bruijn

5/1 Wilma Kimmel-
van Helden

7/1 Ellen van de Kraan-
van der Toom

9/1 Lydia Sacré

10/1 Walthera Hudig-
van Lennep

15/1 Adrienne Reichenau

20/1 Raymond Auquier

22/1 Rietje van Dijk
-Eijkelenboom

23/1 Nel van den Steene-
Oyers

24/1 Elly Blom-Rietveld

25/1 Harry Dille

Bethlehemkerk

29/1 Julien Van de Wouwer

In memoriam Marijke van Duijn-Poot

° Voorburg 2 januari 1927
† Wezembeek-Oppem
4 oktober 2022

Op woensdag 12 oktober namen we afscheid van Marijke in het crematorium van Nieuwrode/Holsbeek, waar de familie haar in dankbare herinneringen herdacht. Ze was bijna 96 jaar oud.

Marijke was een heel opgewekte en actieve vrouw. Na haar huwelijk met Gerrit van Duijn naar Brussel gekomen, vond ze aansluiting bij de Graanmarktkerk en werd leidster van de zondagsschool. Na het veel te vroege overlijden van haar man, ging ze in het godsdienstonderwijs. Ontelbare kinderen van de beide kerken (Graanmarkt en Guido De Brès) hebben van haar in de lagere school en het lager middelbaar les gekregen, en dat was grondig en vrolijk! Dat deed ze tot haar 67ste. Ze zat ook in de leerplancommissie van het Protestants Godsdienst Onderwijs.

Daarnaast was ze o.a. kerkenraadslid en lid van de Synodale raad voor het district Antwerpen-Brabant-Limburg van de VPKB.

Marijke leek afstandelijk, maar had een warm hart. Ze deed heel veel dingen waar ze niet over sprak. Mensen die niet meer goed voor zichzelf konden zorgen bracht ze met grote regelmaat eten en deed boodschappen voor hen tot op hoge leeftijd. Ook verleende ze onderdak en verzorging in zware periodes die medemensen meemaakten.

Haar hobby's waren boekbinden en het schilderen van aquarellen – waarvan enige in de Aula tentoongesteld waren. Ook nam ze vele jaren met plezier deel aan de oecumenische leesgroep o.l.v. de vrouwelijke dominees van WOTO. Trouwens Marijke las veel om haar blik blijvend te verruimen.

Marijke was heel geïnteresseerd in het Jodendom en werd lid van de Werkgroep Joods-Christelijke betrekkingen. Met deze groep maakte zij een reis naar Israël. In de Aula werd dan ook een tekst voorgelezen van de eerste orthodox joodse rabbijn Haviva Ner-David (° 1956 New York), feministe en nu actief als 'post denominatie Rabbijn' in Neder-Galilea, Israël. *"Hoe kun je er absoluut zeker van zijn dat er een God is, vooral als je weet dat er elke dag mensen lijden? Ik kies er voor om in God te geloven omdat het beter is dan leven in een wereld zonder God. Zoals vele anderen heb ik afstand gedaan van het beeld dat ik in mijn jeugd had van God: de oude man die op zijn troon in de hemel over ons oordeelt, die slechteriken straft en goeden belooft. Ik geloof wèl in een kracht die betekenis geeft aan onze levens, die verheft wat anders een alledaags bestaan zou zijn, die ons opdraagt om onze levens te heiligen en ons helpt om wat heilig is in de wereld te brengen. De God die ik ervaar, moet worden opgeroepen door mensen. Wij moeten samenwerken met God om gewijde ruimte in onze levens te creëren, om de wereld heel te maken en er een heilige plek van te maken".* (uit: *Life on the Fringes, a Feminist Journey toward Traditional Rabbinic Ordination*)

Aan haar kinderen, Ineke, Hank en Sofie en kleinkinderen, wensen we veel kracht toe en dat de vele herinneringen hen steeds weer met warmte en dankbaarheid mogen vervullen.

Gemeenteleden van de PKB.

In memoriam Jan Cornelis Schiettekatte

Echtgenoot van Geertruida Eggens
° Nieuwerkerk (Schouwen Duiveland-NL)
31 mei 1937
† Wezembeek-Oppem 17 juni 2022.

We namen afscheid van Jan Schiettekatte in het crematorium van Nieuwrode/Holsbeek op 25 juni.

Jan Schiettekatte is penningmeester geweest van de gereformeerde kerk, totdat ik hem in deze functie in 1976 heb opgevolgd. Daarna was hij ononderbroken voorzitter van het Dagelijks Bestuur tot het samengaan met de 'hervormde' kerk (Graanmarkt kerk) in 1995.

Jan was prominent betrokken bij de commissie 'Samen op Weg' toen de twee kerken hadden afgesproken om samen te gaan. In stilte was hij lang een ondersteuning voor het kerkelijk bureau in de tijd van Lies Wolf. Als bestuurslid van de kerk was hij betrokken bij zes verschillende dominees en heeft veel tijd gestoken in het werk van het Dagelijks Bestuur.

Hij was ook heel lang voorzitter van het schoolbestuur van de Prinses Juliana School in Brussel waar hij ook initiator en organisator was van een periodiek gehouden Nederlandse boekenbeurs. Daar werden ook bekende schrijvers uitgenodigd. Voor het werk voor de school heeft Jan een Nederlandse koninklijke onderscheiding gekregen.

Jan was gedurende zijn hele carrière in Brussel Tolk - Vertaler Engels/Nederlands bij Eurocontrol en later ook nog Portugees/Nederlands. Hij was een fervent lezer van Engelse en Nederlandse literatuur.

"The aim of love is to love. No more, no less". (Oscar Wilde) stond er op de rouwbrief.

Tijdens de herdenking zei een van zijn kinderen dat, wanneer er thuis werd gezegd dat Jan een koppige Zeeuw was, hij dan gelijk reageerde dat dit een pleonasme is.

We gedenken met dankbaarheid zijn sociale en actieve aanwezigheid in ons midden.

Hans Scholten

In memoriam Hanneke Schinkel

° Utrecht 18 december 1948
† St. Pieters Woluwe 5 juli 2022

Op dinsdag 12 juli namen we afscheid van Hanneke.

Hanneke kwam uit een groot gezin; ze was de achtste van elf kinderen.

Na de Middelbare school ging ze als au pair naar Engeland. Nadien studeerde ze in Nederland aan de Alliance Française. Daarom ging ze in 1970 naar Brussel, waar ze aan de Alliance Française, de école pratique, in 1972 cum laude afstudeerde. Daar gaf ze dan ook nog weer les aan de eerstejaars.

Ze kreeg een betrekking bij de EG/EU in het bureau AJC tot aan haar pensioen. Ze was er verantwoordelijk voor de begeleiding van mensen die namens de EG/EU voor één of meerdere jaren naar Afrika vertrokken. Dat hield in: de organisatie van hun vertrek, verblijf, terugkomst, verzekeringen enz. Vandaar haar kennis en liefde voor Afrika, dat ze meermalen in deze functie enige weken bezocht.

Zoals haar broer Johan schreef in het zomernummer van de Kerkbrief was er voor haar een vóór en na haar ontdekking van onze kerk. Ze deed belijdenis bij ds. Hanhart op 15 mei 1989.

Hanneke zette zich enorm in voor de kerk en werd lid van de Kerkenraad. Je kon haar ook regelmatig op het kerkelijk bureau vinden om te helpen bij de administratie, om de overgang van de verschillende koster, Lies, Yves en Lilian te begeleiden, hen in te werken en wegwijs te maken, hen te vervangen bij ziekte of om de organisatie van computerbestanden op punt te stellen. Daar zat ze vroeger soms samen met Jan Schiettekatte. Na haar pensioen was ze er een hele tijd de volledige maandag.

Trouwens, ze heeft ook veel gemeenteleden geholpen bij hun administratieve zaken.

Ze bekommerde zich ook om de Federatie Minder-Validen (aan onze kerk gelinkt en onlangs na enige decennia opgeheven). Ze was er gedurende jaren penningmeester van en ze ging mee op de uitstappen om een rolstoel te duwen en samen pret te hebben.

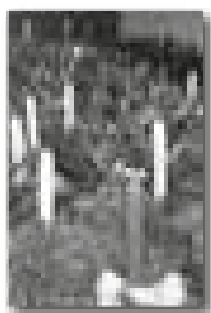
Eind 2019 kreeg ze het verdict van kanker. Dat is een twee-en-een-half jaar lijdensweg geweest, verergerd door de Covid-19 lockdown juist na de operatie begin maart, eenzaam met veel pijn in een rusthuis om te herstellen. Herstellen is er nooit geweest. Ze was dol gelukkig weer thuis te kunnen zijn en haar leven weer in eigen handen te hebben, ondanks de variatie van huishoudhulpen! Ze was zo dankbaar voor het medeleven van de kerk en de bezoeken; voor bloemen, een potje confituur of een echte maaltijd boerenkool met worst. De kaartjes die ze ontving bewaarde ze in een grote glazen bokaal. Op moeilijke momenten keek ze ernaar; dat gaf haar een gevoel van dankbaarheid en troost. Elk miniem lichtpuntje in haar ziekte gaf haar weer hoop. "Ga met God, en Hij zal met je zijn" (lied 416) werd gezongen bij het afscheid. Een lied dat haar dierbaar was. Voor de 'waarom vragen' van het leven, hield ze zich vast aan de belofte van Jezus dat na dit leven "u alles geopenbaard zal worden". Voor de afscheidsdienst hield ds. Boelens dan ook de meditatie over de mooie tekst uit I Cor 13:12 "Nu kijken we nog in een wazige spiegel, maar straks staan we oog in oog. Nu is mijn kennen nog beperkt, maar straks zal ik volledig kennen, zoals ikzelf gekend ben".

We denken aan haar als een pittige attente persoonlijkheid, warm en meelevend.

Gemeenteleden van de PKB

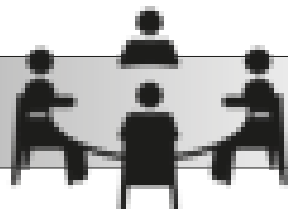
Kerstbakjes maken

We willen de traditie van kerstbakjes maken, bestemd voor de tachtigers en enige anderen, verder zetten. Er is een kerngroepje, maar nieuwe helpende handen zijn welkom. Iemand mag ook helpen met adressen schrijven. We doen dat dit jaar weer in de kerk, en wel op **donderdagmorgen**

15 december om 10 u. We sluiten af even na 12 uur met gezellig samenzijn rond een kom soep. Informatie of opgave kan bij Jacqueline Bastiaens, Jacq@skynet.be of tel. 02 767 67 35 of ondergetekende.

voor de Pastorale Raad, Antoinette Panhuis

Kerstconcert

Op **dinsdag 13 december** ontvangt het **HarmonieOrkest Brussel** u graag op hun Kerstconcert.

Voor de gelegenheid werd gekozen voor een fijne mix tussen sfeervolle muziek en enkele bekende vrolijke nummers.

Natuurlijk mag een vleugje kerstsfeer niet ontbreken.

Een gratis drankje na het concert is inbegrepen, het concert duurt ongeveer een uur.

Zin in een leuke avond?

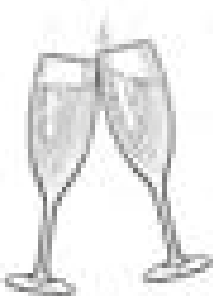
- Tickets à € 12,- via de website (<https://harmonieorkestbrussel.be/>)
- Locatie: Protestantse Kerk, Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel
- Deuren open vanaf 19.30 uur

Nieuwjaarsrecepties

We willen elkaar graag zien om elkaar heil en zegen toe te wensen. Dat doen we op twee locaties.

Weer een gelegenheid tot nieuwe ontmoetingen en een gezellig samen zijn.

Op **zaterdag 7 januari** staat het huis van de familie Scholten in Tervuren weer open voor een nieuwjaarsreceptie van 16 tot 18 uur.

Adres: Vossenlaan 36, 3080 Tervuren,

tel 02 767 71 25

e-mail: hansennel.scholten@gmail.com

Op **zondag 8 januari om 12 u, na de kerkdienst**, bieden Tünde en Douwe Boelens **in de kerk** na de koffie een receptie aan. Een glas en nog meer. Ook als u niet naar de dienst komt, is iedereen hartelijk welkom om 12 u.

We verheugen ons erop velen te zullen zien.

Bijbelkring

Bijbelkring in Wemmel op maandag 5 december

Op 10 oktober en op 7 november hielden we onze Bijbelkringen op het vertrouwde adres. Het thema was beide keren gekozen uit het 'Onze Vader'.

Op 10 oktober was dat: *"Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij vergeven wie ons iets schuldig is"* en op 7 november: *"Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben"*. Het zijn korte regels die voor veel van ons elke dag voorbijkomen, en die in ieder geval in elke kerkdienst gebeden worden. Juist daardoor blijken die korte zinnen een pak vragen en associaties met zich mee te dragen.

Ieder die interesse heeft in de bijeenkomsten van de Bijbelkring, mag zich bij ons aansluiten. De meeste deelnemers hebben al een zekere leeftijd, maar je hoeft geen 65+ te zijn om mee te mogen doen. De Bijbelkring wordt gehouden in het huis van mevr. Annemarie Haverkorn; haar adres staat in het Gemeenteboekje.

De volgende Bijbelkring wordt gehouden op **maandag 5 december, 14.30 uur**. Dat valt in de Adventstijd, en daarom vieren we in die kring de *'Maaltijd van de Heer'*.

Nieuwkomers mogen zich van tevoren aanmelden via e-mail of telefonisch.

18+ samenkomst

“18+ Lunches” op zondag 11 december en 22 januari

Voor jonge mensen die in Brussel werken of studeren – en van wie de meesten niet uit Brussel afkomstig zijn – organiseert onze kerk van tijd tot tijd een lunch.

Die lunch wordt gehouden in de ‘Consistorie’: de vergaderkamer met de grote ramen, vlak naast het kerkelijk bureau.

Deze lunches worden gehouden **op de zondagen 11 december en 22 januari**, steeds na de kerkdienst, om ongeveer 12.00 uur.

De kerk zorgt voor eten en drinken. Alle jongelui zijn van harte welkom. Als je iemand wilt meenemen is dat ook goed; geef dat liever van tevoren even door.

ds. Douwe Boelens

Wijkbijeenkomsten over ‘Geluk’

In de maand januari zullen er wijkbijeenkomsten gehouden worden over het thema geluk.

De Bijbel biedt ons uiteraard geen thematische uiteenzetting over geluk. Toch is het waardevol om aan het begin van de avond te luisteren naar twee gedeeltes die ons iets te zeggen hebben.

Daarna gaan wij over tot een systematische bespreking van het thema geluk.

Ik ben hierbij geïnspireerd door het boek van Leo Bormans *The World Book of Happiness 2.0*, dat een overzicht geeft van het wereldwijde onderzoek naar geluk. Academics van over de hele wereld vertellen kort en eenvoudig wat hun onderzoek heeft opgeleverd.

Er zijn maatschappelijke factoren die een grote invloed hebben op ons gevoel van welbevinden. Als je in een land leeft dat in oorlog is, is het heel moeilijk om gelukkig te zijn als je niet eens weet of je dierbaren nog in leven zijn. Corruptie is ook een stille killer van ons levensgeluk.

Maar als de basiscondities goed zijn in een land, zijn we nog niet automatisch gelukkig. Veel hangt af van onze persoonlijke levenshouding. Welke rol spelen relaties, geld, vrijwilligerswerk, vele uren televisiekijken en onze leeftijd op ons geluksgevoel? En welke rol speelt geloof? Tijdens deze bijeenkomst krijgt u meer helderheid hierover.

Jart Voortman

De datums en locaties voor de wijkbijeenkomsten van januari zijn op het moment van de afsluiting van deze Kerkbrief nog niet allemaal bekend. Wel dat de wijkontmoeting voor de wijken rond Tervuren en Overijse zal gehouden worden bij: Mevr. Elly Blom-Rietveld in Overijse op dinsdagochtend 31 januari van 10 tot 12 u.

Theo en Cathrien Orie in Zellik, op vrijdagmiddag 27 januari van 13.30 tot 15.30 u.

Er zal dit keer geen wijkontmoeting zijn in Itterbeek samen met de Bethlehemkerk.

En in de kerk vindt de bijeenkomst plaats op een dinsdagavond van 20-22 u.

Definitieve informatie zal verschijnen in de Kerk-info van januari.

Gebedsweek voor de eenheid van christenen

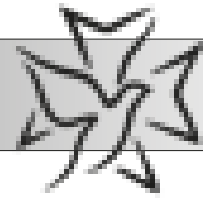
De jaarlijkse ‘Gebedsweek voor de eenheid van christenen’ vindt plaats in de week van 15-22 januari 2023. Het thema komt uit Jesaja 1:17 “Doe goed. Zoek recht”.

Op dinsdag 17 januari 2023 om 20:00 uur willen we als PKB gemeente weer deelnemen en aanwezig zijn in de jaarlijkse oecumenische dienst, die wordt gehouden in de **Sint-Pauluskerk in Vossem**. Achteraf is er een receptie en gezellig samenzijn in het parochiecentrum.

Iedereen is van harte welkom!

Rob van Drimmelen.

Verenigde Protestantse Kerk in België Slotcommuniqué Synodevergadering 5 en 6 november 2022

Beste zusters en broeders,

Met tevredenheid zenden wij u het slotcommuniqué van de Synodevergadering.

“En ik hoorde de stem van de Heer zeggen: Wie zal ik sturen en wie zal voor ons gaan? En ik zei: Hier ben ik, stuur mij.” Jesaja 6:8

De synodevergadering van de VPKB is in Brussel bijegekomen met een volle agenda.

Onze kerk ziet het aantal gelovigen en gemeenten afnemen. Hoe kunnen we getuigen zijn van Hem die we willen dienen? Wat voor Kerk moeten wij vandaag en morgen zijn? Hoe moeten we reageren op de klimaatcrisis?

Dit zijn ernstige vragen die aanleiding kunnen geven tot verdriet en angst. En toch verliepen de discussies van de synodevergadering in de beste protestantse en democratische traditie. Meer dan dat, ze waren een bron van hoop.

De besprekingen onderstreepten het belang van een visie op de toekomst van de Kerk, een enorme uitdaging. Drie thema's in het bijzonder kregen aandacht:

1. versterkte ondersteuning van kerkplekken in een overgangsfase; zo zullen de kerkgemeenten die dat wensen, kunnen rekenen op begeleiding en expertise.
2. wij erkennen de behoefte aan nieuwe vormen van kerkzijn: pionierskerken, toevertrouwd aan pioniers die voor deze taak opgeleid zijn; dit als aanvulling op onze traditionele kerkgemeenten.
3. coherent personeelsbeleid en verloning van predikanten; in mei 2023 zal hierover een buitengewone synodevergadering worden georganiseerd.

De vergadering heeft ook de benoeming goedgekeurd van predikanten en leken die zich toeleggen op de milieuproblematiek. Het klimaatvraagstuk wordt dus zowel praktisch als theologisch benaderd.

Tot slot vragen wij u om alvast deze datum te noteren in uw agenda: op 1 juli 2023 herdenken wij de eerste martelaren van de Reformatie, die 500 jaar geleden op de Grote Markt in Brussel levend werden verbrand. Wij weten dat het geloof ondanks vervolging de eeuwen en crisissen heeft overleefd. Laten we de toekomst met vertrouwen tegemoet zien.

Jean-Guillaume DeMailly
Communicatieverantwoordelijke VPKB

Twee Verslagen van Commissies, goedgekeurd op de Synodevergadering

Oekraïne

Al snel na het begin van de oorlog in Oekraïne, besloot de Synodale Raad een noodfonds op te richten om vluchtelingen uit en in Oekraïne te helpen. Vanuit 'eigen' middelen stortte de VPKB Euro 20.000 in dat fonds. Gemeenten werden opgeroepen om met extra giften bij te dragen aan dit fonds. Het door de gemeenten ingezamelde be-

drag, dat inmiddels Euro 30.000 bedraagt, zou door de Synodale Raad worden verdubbeld. Zo is inmiddels al een bedrag van ongeveer Euro 80.000 ingezameld en overgemaakt aan Hungarian Interchurch Aid (HIA) in Hongarije. Dit is hartverwarmend en een geweldige blijk van solidariteit. Waarin een relatief kleine kerk groot kan zijn...

HIA is een oecumenisch samenwerkingsverband van verschillende kerken in Hongarije. HIA is al meer dan 25 jaar aanwezig in Oekraïne. Met drie veldkantoren die het hulpwerk coördineren, strekken hun activiteiten zich uit tot over het grootste deel van het land. Ook binnen Hongarije hebben zij een netwerk van lokale vestigingen. Ze zijn dus goed geschikt voor de opvang van vluchtelingen in, zowel als buiten Oekraïne.

Sinds het begin van de oorlog is bijna een derde van de Oekraïners uit hun huizen verdreven. Zo'n 6,6 miljoen mensen daarvan leven nu elders in het land en meer dan 7,7 miljoen vluchtelingen uit Oekraïne zijn de grens over getrokken en verblijven nu in verschillende landen in Europa.

Tot nu toe heeft HIA in totaal meer dan 167.000 duizend mensen geholpen.

Naast de distributie van hulppakketten met voedsel, hygiëne producten en huishoudelijke artikelen, heeft HIA gemeenschapsschuilplaatsen gerenoveerd, honderden tonnen brandstof geleverd en psychosociale hulp verleend aan mensen die de trauma's van de oorlog hebben meegemaakt. Naast humanitaire hulp in noodsituaties werkt Hungarian Interchurch Aid ook aan programma's voor wederopbouw van dit zwaar getroffen land. Zo wordt nu al hulp verschaft bij de wederopbouw van scholen, gezondheidscentra en opvangcentra.

In Hongarije zelf helpt HIA bij de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne. Er werd een transitcentrum voor vluchtelingen in Boedapest opgericht. Hier krijgen vluchtelingen die met de trein aankomen eten en drinken, hulp bij het verder reizen en kunnen zij ook onderdak en verschillende diensten aanvragen en zich bij de autoriteiten laten registreren als zij langer willen blijven.

HIA helpt vluchtelingen ook met het toegang krijgen tot onderwijs, gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, beroepsopleidingen en taalcursussen en besteedt speciale aandacht aan de behoeften van niet-begeleide minderjarigen, gehandicapten en ouderen. De afgelopen zomer werden ook kampen georganiseerd voor kinderen die door de oorlog getroffen zijn.

Helaas sleept de oorlog zich voort en worden steeds meer nutsvoorzieningen getroffen door Russische bombardementen. Het ziet ernaar uit dat het voor velen in Oekraïne een barre winter zal worden. Noodhulp zowel als hulp voor lange-termijnprojecten blijven uiterst noodzakelijk.

De Synodale Raad heeft veel waardering voor de steun die vanuit de kerkelijke gemeenten aan het noodfonds wordt verschaft en roept iedereen op om in deze zeer moeilijke tijden voor de Oekraïense bevolking genereus te blijven bijdragen aan deze vorm van praktische solidariteit en liefde voor onze naaste.

Huizen van Hoop

Het zal de oplettende synode-ganger niet ontgaan zijn dat we er in België al lange tijd maar niet in slagen een menswaardige opvang te organiseren voor vluchtelingen die om bescherming vragen. Zelfs als ze eenmaal erkend zijn, worden ze in hun zoektocht naar onderdak aan hun lot overgelaten of blijven ze hangen in de asielzoekerscentra bij gebrek aan een betaalbaar alternatief. Om onze verantwoordelijkheid als VPKB op dit gebied op te nemen is destijds de projectgroep 'Huizen van Hoop' opgericht. Via het werk van die groep worden pas erkende vluchtelingen ondersteund bij het zoeken naar een thuis en naar andere wegen om

zich in te burgeren in onze samenleving via de lokale VPKB gemeentes.

Kerken en vrijwilligersgroepen die vluchtelingen willen ondersteunen bij het zoeken naar huisvesting kunnen een beroep doen op het fonds van Huizen van Hoop voor een lening (waarborg) en/of een gift voor meubels etc. Met de inzet van lokale kerkelijke gemeentes en de opbrengsten van collectes en giften heeft Huizen van Hoop de afgelopen jaren ruim 65 vluchtelingen en hun families kunnen helpen.

Onlangs is op nationaal Belgisch niveau opnieuw het initiatief genomen om een nieuw humanitair corridor te openen. Zo'n corridor is een veilige en legale toegangsweg tot ons land voor kwetsbare vluchtelingen op vraag van de kerken in het Midden-Oosten of organisaties waar kerken contacten mee hebben. In plaats van een levensgevaarlijke reis te ondernemen en zich toe te moeten vertrouwen aan mensensmokkelaars, kunnen vluchtelingen op een veilige manier ons land bereiken. Het gaat hierbij om kwetsbare mensen, bijvoorbeeld personen met een bijzondere medische problematiek. Zij hebben diverse religieuze en culturele achtergronden. De meesten van hen bevinden zich nu in Libanon.

De VPKB heeft zich ertoe verbonden twee of drie gezinnen op te vangen via het initiatief van het Humanitaire Corridor. Het eerste (Syrische) gezin wordt opgevangen via het PSC in Antwerpen in de Woonterp. Voor de andere gezinnen wordt een kerkelijke gemeente in Wallonië, Oost/West-Vlaanderen of Brussel gezocht.

Huizen van Hoop staat in voor de eerste drie tot vier maanden huur, energiekosten en leefgeld. Medische kosten zijn tijdens de asielprocedure ten laste van Fedasil. Na erkenning neemt het OCMW de financiële verantwoordelijkheid over. Aan lokale kerkelijke gemeentes wordt gevraagd een

kleine vrijwilligersgroep op te zetten die het gezin gedurende het eerste jaar in België begeleidt.

De kosten per gezin worden geschat op zo'n Euro 20.000. Het bedrag dat we nog beschikbaar hebben is ongeveer Euro 25.000. Dat is niet voldoende omdat we ondertussen ook nog andere gemeentes helpen die inspringen voor vluchtelingen in woningnood. Daarom doet de projectgroep Huizen van Hoop opnieuw beroep op de VPKB leden om ruimhartig bij te dragen aan dit fonds. Ook hopen we van harte dat we een tweede of derde VPKB-gemeente in Wallonië, Oost/West-Vlaanderen of Brussel vinden die kan helpen bij de opvang van het tweede en misschien derde gezin waartoe wij ons geëngageerd hebben.

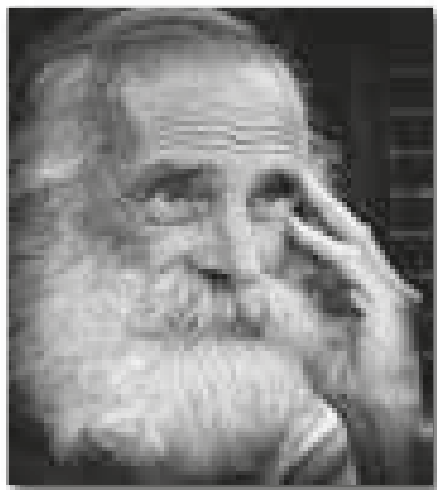
Laten we samen vormgeven aan onze zorg voor kwetsbare mensen die hun land hebben moeten ontvluchten en hun huis en hun familie en vrienden hebben moeten achterlaten.

Aan de gemeenteleden,
Giften voor **Huizen van Hoop** kunnen worden overgemaakt naar de rekening van **Uniprobél: BE06 3100 0835 5022 m.m.v. "Huizen van Hoop"**

Op het moment loopt in onze gemeente een **actie voor Oekraïne**, in een collectiedoos onder aan de trap. U wordt van harte opgeroepen daaraan bij te dragen. U kunt ook een gift direct overmaken op de rekening van **Uniprobél: BE06 3100 0835 5022 m.m.v. "Oekraïne"**.

Ingezonden

(Op verzoek van veel gemeenteleden hierbij een licht verkorte versie van de overdenking die op 21 augustus j.l. door Rob van Drimmelen werd uitgesproken in onze kerk).

NOOIT TE OUD....

Jesaja 46:3-4, Lucas 2:25-38

Toen wij een paar jaar geleden, in het kader van het proces Gemeente in Perspectief, het ledenbestand van onze gemeente analyseerden, bleek dat oudere mensen ruim vertegenwoordigd zijn in onze gemeente. In maatschappelijke termen wordt zo'n situatie 'vergrijzing' genoemd, en dat wordt vaak als

problematisch gezien. De jeugd heeft de toekomst, wordt dan gezegd, en daar moeten we op inzetten.

Dat is natuurlijk waar en daarom organiseren we in onze kerk ook regelmatig de 'jeugdkerk'. Dat is uiteraard zeer welkom maar soms kan je je afvragen: wanneer komt er nou eens een 'ouderenkerk' – een dienst voor de jeugd van vroeger? Nou, vandaag!

Ons taalgebruik verraaft soms dat we ouderdom niet hoog inschatten. Hoe vaak hebben we niet iemand het cliché horen gebruiken: "Ze is niet oud. Ze is zeventig jaar jong!" Het is natuurlijk een poging tot een compliment. Maar de implicatie is eigenlijk dat jong zijn beter is dan oud zijn.

Het is trouwens niet zo verwonderlijk dat ouder worden en oud zijn vaak een negatieve bijklank krijgen. Want laten we reëel zijn, ouderdom komt met gebreken. Dat kan behalve lichamelijk ook geestelijk pijn doen, vooral als je je ook nog eens aan de kant gezet voelt, gepasseerd, uitgeschakeld. Soms 'opgeborgen' in een zorgcentrum of een verpleeghuis met soortgenoten en lotgenoten. Voor sommige ouderen is het leven allesbehalve eenvoudig.

In de huidige cultuur wordt jong zijn verheerlijkt. Overal vinden we tips om jong te blijven maar veel minder aandacht is er voor de vraag hoe wij goed ouder kunnen worden. En dat is belangrijk want mensen worden nu ouder dan vroeger. De tragiek is echter dat we steeds jonger willen zijn terwijl we steeds ouder worden... Per se jong willen blijven, je zou het ook een vorm van stagnatie kunnen noemen.

Ouder worden is een beetje zoals verhuizen naar een kleiner onderkomen: wat niet meer nodig is wordt weggedaan. Alleen de belangrijkste dingen gaan mee. Je leert onderscheid te maken tussen bijkomstigheden en essentiële zaken in het leven. Ouder worden is vaak de prijs die je betaalt voor groeiende wijsheid en beter inzicht. Grijsheid en wijsheid kunnen hand in hand gaan. Maar automatisch is dat allerm minst. En als het gebeurt, vindt het vaak plaats met horten en stoten. Want voor ouderen is bakens verzetten extra lastig.

Bijbel

Welke ideeën vinden we in de Bijbel over ouder worden? Het is opvallend dat in de tijden waarin de Bijbelboeken werden geschreven oudere mensen vaak een belangrijke positie hadden in

de samenleving. Ze werden geacht te beschikken over veel kennis en levenswijsheid. Daarom werd er vaak tegen oude mensen opgekeken en werden ze met respect behandeld. In Leviticus 19:32 staat: *“Sta op voor oude mensen en betoon hun respect”*. Zo’n spreuk zou niet misstaan in de Brusselse metro...

Tegelijkertijd waren oude mensen in die tijd ook kwetsbaar omdat ze afhankelijk waren van de steun van kinderen en kleinkinderen. Vooral oudere vrouwen zonder kinderen hadden het moeilijk. Als de weduwe Naomi een kleinzoon krijgt, zijn haar buurvrouwen blij voor haar. Ze zeggen tegen Naomi: *‘Geprezen zij de HEER, die jou vandaag iemand gegeven heeft die voor je zorgen zal.’* (Ruth 4:14). Voor de vele mensen die vandaag de dag niet in een verzorgingsstaat leven, is zo’n situatie nog steeds de realiteit.

In andere verhalen lezen we hoe mensen op hoge leeftijd nog kinderen krijgen. Abraham en Sara zijn al hoogbejaard als hun zoon Isaak wordt geboren (Genesis 21:2-7). Nota bene, één van de aartsvaders.

Een ander voorbeeld is dat van Zacharias en Elisabet die al op hoge leeftijd zijn als ze samen een zoon krijgen (Lucas 1:18-24). Zacharias en Elisabet waren vrome mensen. Ze hadden geen kinderen, want Elisabet was onvruchtbaar. Kinderloosheid was in die tijd een bron van vernedering en schaamte. Een onvruchtbaar leven werd beschouwd als onwaardig en onvolwaardig, een leven dat in alle opzichten vruchteloos was. Maar, als er niets meer van het leven verwacht wordt, als alle hoop is opgegeven, dan gebeurt het onvoorstelbare. Op hoge leeftijd wordt Elisabet toch zwanger. Ouderdom wordt vruchtbaar. En hoe! Ze baart niemand minder dan Johannes die later de Doper genoemd zou worden. De wegbereider van Jezus! God schrijft niemand af op basis van zijn of haar leeftijd.

Het krijgen van kinderen is niet voor iedereen weggelegd en is ook geen voorwaarde voor het ervaren van Gods

genade. Het verhaal over Simeon en Hanna, waarover we gelezen hebben, is daarvan een voorbeeld. Hanna, de profetes, was vierentachtig jaar en weduwe. Vierentachtig jaar! Ze leefde echter al die tijd dichtbij God. Op haar oude dag mag zij het kind Jezus zien en ze sprak erover *‘met allen die uitzagen naar de bevrijding van Jeruzalem’*. Op hoge leeftijd is zij missionair!

Nee, ouderen zijn bij God niet uitgeteld. Integendeel, Hij neemt ze op centrale momenten in dienst. Abraham en Sara, Zacharias en Elisabet, Simeon en Hanna. Ouderen uitgediend? Wis en waarachtig niet.

Toch is de Bijbel niet blind voor het feit dat ouderen kracht verliezen en lichamelijk en geestelijk achteruit kunnen gaan. In Prediker 12 wordt ouderdom beschreven als de *‘slechte dagen en de jaren waarin je weinig vreugde meer vindt’*.

Wat te doen als er ‘slechte dagen’ aanbreken? De apostel Paulus heeft het doorgemaakt. Hij had *‘een doorn in het vlees’* (2 Kor. 12:7). Paulus worstelde ermee. Hij smeekte God - en toch moest hij ermee verder leven. En op een dag schreef hij aan mensen die ook worstelden met hun ziekte en zwakheid: *‘want kracht wordt zichtbaar in zwakheid’* (2 Kor. 12:10).

Dat klinkt als een tegenstrijdigheid. Maar dat hoeft het niet te zijn. Zij die hun zwakte accepteren kunnen soms

juist sterker worden. Dat is niet eenvoudig. Goed oud worden is geen sinecure. Moed, karakter, zelfvertrouwen en geloof zijn vaak gesmeed in het vuur van de smart.

Ik denk aan de deelnemers aan de Olympische Spelen voor gehandicapten. Wij kunnen van hen leren dat er in ieder van ons veel meer schuilt dan wij voor mogelijk houden. Wij kunnen van hen leren wat het betekent om problemen en beperkingen te hebben en ermee om te gaan.

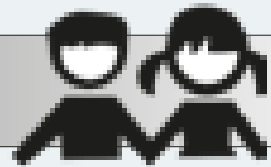
Daar kan bijhoren dat je moet leren afhankelijk van anderen te zijn. Johannes schrijft: *‘... toen je jong was deed jezelf je gordel om en ging je waarheen je wilde, maar wanneer je oud wordt zal een ander je handen grijpen, je je gordel omdoen en je brengen waar je niet naartoe wilt’* (Joh. 21:18). Een ander zal je omgorden. Dat is niet altijd makkelijk om te aanvaarden.

Geliefde gemeente, het is geen tragedie om lichamelijk oud te worden. Het is een onvermijdelijkheid. Het hoort bij het leven. Alle levende lichamen worden oud. Ouder worden is een opgave maar kan ook een gave zijn. *‘Leer ons zo onze dagen waarderen, dat wij er wijze mensen van worden’* (Ps 90: 12). Als dat ons lukt, kunnen we misschien ons leven op latere leeftijd ook ‘be-amen’; het in perspectief zien en het aanvaarden zoals het is geweest en nog steeds is, met alle mooie en moeilijke kanten.

Je zou ouder worden ook als groei kunnen beschouwen – een proces van spirituele ontwikkeling. Ontsnappen aan de waan van de dag. *‘Ook al gaat ons uiterlijk bestaan verloren, ons innerlijk bestaan wordt van dag tot dag vernieuwd’*, schrijft de apostel Paulus (2 Kor. 4:16).

Geliefde gemeente, geloven is, je openstellen voor de toekomst, wat die ook brengen moge. Geloven is leven van de verwachting. Juist in deze Adventstijd kunnen we ons laten inspireren door Simeon en Hanna. Zij lieten het ons zien: je bent nooit te oud om te verwachten.

Rob van Drimmelen

Advent betekent: We wachten op Jezus

We lezen in de Bijbel: *'Wacht op de dag dat de Heer terugkomt.'* De tekst gaat over wachten op de dag dat Jezus terugkomt en dat Gods nieuwe wereld er zal zijn. In de tijd dat deze Bijbeltekst geschreven werd wachtten de mensen daar al op. Jezus belooft zelf: *'Gods nieuwe wereld is dichtbij. Geloof dat goede nieuws!'* (Marcus 1:15).

Na zijn dood en opstanding gaat Jezus naar de hemel. Engelen beloven dan aan de leerlingen dat Jezus terug zal komen op de wolken (Handelingen 1:9-11).

Jezus heeft door zijn leven al laten zien hoe Gods nieuwe wereld eruit komt te zien. Maar die nieuwe wereld is er nog niet. We moeten wachten tot Jezus zelf terugkomt op aarde en Gods nieuwe wereld er echt helemaal zal zijn.

Als een boer die wacht op de regen

In de Bijbeltekst staat dat we geduldig moeten wachten en volhouden tot Jezus terugkomt. Net als een boer die vol verwachting wacht op de regen.

In Israël was de regen in de herfst nodig om de planten op de akker te laten opkomen. En de regen in de lente was nodig om ze goed te laten groeien. Zonder regen is er geen oogst. De boer weet niet wanneer de regen komt. Hij moet erop vertrouwen dat de regen komt.

Zo is het ook met wachten op Jezus. We mogen uitkijken naar zijn komst, we moeten nog geduldig wachten, en we mogen erop vertrouwen dat het gaat gebeuren.

Vrienden, heb geduld, en wacht op de dag dat de Heer terugkomt! (Jacobus 5:7)

Komt als kind in onze nacht

*In een wereld vol met zorgen,
Wachten wij al eeuwenlang,
Op een lichte, nieuwe morgen
Hoor je 't engelengezang?
Straks zal alles weer gaan bloeien,
Jezus krijgt dan alle macht.
God zal wonen bij de mensen,
Komt als kind in onze nacht.*

10	18	78	462	587	77	88	4548
4	78	745	748	78	7460	880	5908

*Kijk naar de druppels in en onder de wolk.
Elke druppel heeft een cijfer of een teken.
Onder dat cijfer of teken staat een letter.
Zoek de juiste letter bij het cijfer of teken
en schrijf deze op de stippellijnen onder de wolk.
Welke boodschap ontdek je dan?*

Contact

Protestantse Kerk Brussel

Lidkerk van de Verenigde
Protestantse Kerk in België

Kerkenraad

Ds. Douwe Boelens – voorzitter	02 309 46 82
Dhr. Eugène Kitoko - diaken	0485 024 912
Mw. Paola Vitulano - diaken	0478 607 879
Dhr. Jart Voortman – diaken	02 358 57 29
Mw. Anita Bultena – ouderling	02 734 52 13
Dhr. Lex Buddingh – ouderling	02 772 70 23
Scriba: lex.buddingh@skynet.be	

Dagelijks Bestuur

Dhr. Bert Kuypers – voorzitter	056 20 54 39
Dhr. Mark de Geus – penningmeester	02 660 53 33
Vrijwillige bijdragen: Mw. Ingrid Vercruysse	02 251 59 30
Commissaris gebouwen: Dhr. Theo Orie	02 466 54 90
Archivaris: Dhr. Wim De Hertogh	02 267 66 76
Website: Ds. Douwe Boelens	

Kinder- en Jeugdwerk

Babyoppas: elke zondag tijdens de dienst	
Kinderkerk (tot 12 jaar):	
Janneloes Bouman	0472 920 609
Jeugdkerk (vanaf 12 jaar):	
Jart Voortman	02 358 57 29
Catechese: ds. Douwe Boelens	02 309 46 82

Wijkcontacten en Pastorale Raad

Centrum West

Mw. Antoinette Panhuis (02 230 52 22)

Noord

Mw. Annemarie Haverkorn van Rijsewijk (02 460 42 86)
Mw. Nel Vrydag (052 25 56 11)

Noordoost

Mw. Jacqueline Bastiaens (02 767 67 35)
Mw. Marie-Françoise Couturier (02 731 75 54)
Mw. Nel Scholten (02 767 71 25)

Zuid

Dhr. Jart Voortman (02 358 57 29)

Oost

NN

Zuidoost

Mw. Ellen van der Kraan (02 653 10 13)
Mw. Joke Bronkhorst (02 687 91 92)

*Als u een pastoraal bezoek wilt vragen
voor uzelf of voor een ander,
kunt u rechtstreeks contact opnemen met de predikant.*

Kerkgebouw

Nieuwe Graanmarkt 8, 1000 Brussel

Website: www.protestantsekerkbrussel.be

Kerkelijk bureau en koster: Mark van Wechem

Telefoon: 02 512 03 67

E-mailadres: info@protestantsekerkbrussel.be

Predikant regio Brussel, ds. D. Boelens

Hoogveld 24, 1702 Groot-Bijgaarden

(verantwoordelijk uitgever)

Telefoon: 02 309 46 82, gsm: 0474 473 243

E-mailadres: dsdouweboelens@gmail.com.

Predikant regio Wezembeek-Oppem, Tervuren en Overijse: vacant

Consulent: ds. Petra Schipper

De koster en de predikant hebben op dinsdag
hun vrije dag.

Rekeningnummers altijd op naam van Protestantse Kerk en BIC: KREDBEBB

Vrijwillige bijdragen:

IBAN: BE22 4331 1627 6147

Diaconie:

IBAN: BE42 7350 3273 4454

Kerkbrief: (€ 20 per jaar, buitenland € 30)

IBAN: BE41 4331 1482 7110

Kerkkriebels:

IBAN: BE49 7350 0729 3071

Exploitatie (voor alle andere betalingen):

IBAN BE89 7350 0834 2085

Bethlehemkerk Anderlecht

Lidkerk van de Verenigde
Protestantse Kerk in België

Walcourtstraat 103,
1070 Anderlecht

Secretariaat:

p/a Johanna Jonkman

Doylijkstraat 36

1701 Itterbeek

E-mail: secretariaat.bethlehemkerk@gmail.com

Giften en bijdragen: t.n.v. Protestantse Kerk
Anderlecht

IBAN BE75 4250 1016 1151 BIC: KREDBEBB